

Lesbrief Pim & Pom op museumtoer

Echte kunst

afl. 7

In deze aflevering bekijken Pim en Pom een 'trechterbekerpot'. Wat kunnen de kinderen ontdekken in dit object? En wat leren ze nog meer?

In deze les:

- Maken de kinderen kennis met een 'trechterbekerpot';
- Leren ze over archeologie;
- Kleien ze hun eigen duimpotje;
- Maken ze hun eigen trechterbekerpot.

Voorbereiding

- Print het bijgeleverde kunstwerk uit;
- Print de werkbladen uit voor opdracht 5;
- Print de bijgeleverde lijst uit.

Materialen

- Luchtdrogende klei voor opdracht 4;
- Scharen, potloden, viltstiften en lijm voor opdracht 5;
- Stenen of blokken voor opdracht 6.

Opdracht 1: Samen kijken (duur: 5 minuten)

Bijzondere pot

Bekijk samen de afbeelding van het kunstwerk op het digibord of op print. Wat zie je precies? Waar zou deze pot voor gebruikt worden? Hoe zou deze pot kapotgegaan kunnen zijn? Van wie zou hij geweest kunnen zijn? (Niets is goed of fout: laat de kinderen zelf kijken en probeer ze zo min mogelijk te sturen.) Na de eerste indruk kun je nog vragen: Kijk nog een keer heel goed. Zie je nu iets wat je eerst niet gezien had?

Opdracht 2: Filmpje (duur: 10 minuten)

Scherven brengen geluk

Bekijk 'Pim en Pom op Museumtoer', aflevering 7 – Echte Kunst. Info: In deze zevende aflevering ontdekken Pim en Pom in het Hunebedcentrum de scherven van een 4000 jaar oude trechterbekerpot. Ze duiken terug de tijd in om te zien hoe die pot ooit werd gemaakt. ***Kijkvraag vooraf: waardoor valt de pot kapot?***

Wat? Trechterbekerpot

Wanneer? Prehistorie 3400-2900 voor Christus

Wat? Het Trechterbekervolk leefde in de steentijd. Het was het eerste volk dat overstapte op landbouw. Naast visvangst en jacht verbouwden ze gewassen. Ze maakten aardewerkpotten die ze voor van alles gebruikten. Denk aan de opslag van voedsel en goederen, om mee te koken of om bijzondere rituelen mee te doen.

Weetje? De pot is gevonden in/rond een hunebed. Een hunebed was een grafmonument. Er werden mensen begraven. Niet één persoon, maar meerdere mensen die overleden in een gemeenschap. De grote stenen werden bedekt met een heuvel van aarde. Met in het midden een opening. In en rond de hunebedden zijn dit soort potten gevonden. Met grafgiften erin, zoals vuurstenen pijlpunten.

Opdracht 3: Kringgesprek over sporen van het verleden, archeologie is puzzelen (duur: 10 minuten)

Terug in de tijd

Pim vindt in het hunebed een trechterbekerpot. Maar gooit die per ongeluk kapot. Kunnen ze hem nog lijmen? Nee, nog beter: ze maken een nieuwe van klei. Met instructies van de wolfshond maken ze een nieuwe pot en bakken hem in het vuur om hem stevig te maken.

Ga het gesprek in de klas aan en stel de volgende vragen:

- Waarom is de gevonden pot zo bijzonder?
- Hoe weten we dat mensen deze pot heel lang geleden hebben gemaakt?
- Wat zou er vroeger in de pot hebben gezeten?
- Kun je aan een oud voorwerp zien waarvoor het gebruikt werd?
- Wat zou een archeoloog denken als hij alleen deze pot en een paar scherven vindt?
- Kun je dan zeker weten wat er vroeger is gebeurd, of moet je soms een beetje raden?

Pim en Pom proberen te bedenken wat ze met de kapotte pot moeten doen. Archeologen maken eigenlijk ook een soort puzzel, ze vinden stukjes uit het verleden en proberen te ontdekken welk verhaal daarbij hoort. Welke oude dingen zouden wij vandaag de dag kunnen achterlaten waar mensen over honderden jaren iets uit kunnen leren? Wat is het alleroudste ding in jouw huis, denk je? Is dat breekbaar? Heb jij weleens iets kapot gemaakt, per ongeluk of expres?

Opdracht 4: Maken (duur: 15 minuten)

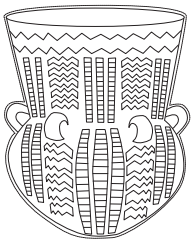
Maak je eigen duimpotje

Je hebt geen gereedschap nodig, alleen je handen en een stukje luchtdrogende klei. Pak een stuk klei zo groot als een appeltje en rol er een mooie bal van. Kneed de klei lekker door, totdat hij soepel aanvoelt en goed in je hand past. Druk met je duim een gat in het midden van de bal. Duw je duim tot net voorbij het midden, maar prik niet helemaal door de bodem heen. Knijp daarna voorzichtig met je duim en vingers in de klei om de wand van het potje te vormen. Maak de wand overal ongeveer een halve centimeter dik. De bodem mag wat dikker blijven, ongeveer één centimeter. Je kunt de wand glad maken, maar je kunt er ook patronen of figuurtjes in maken. Geef je duimpotje een eigen stijl. Laat het potje daarna goed drogen.

Opdracht 5: Maken (30 minuten)

Repareren

In de aflevering gaat het over de trechterbeker, vroeger werd deze beker onder meer meegegeven aan overledenen in het graf. Een heel bijzonder voorwerp! De kinderen maken hun eigen trechterbeker door het werkblad in te kleuren. Daarna scheuren ze hem in stukken en plakken ze hem weer mooi aan elkaar op een nieuw blad. Gerepareerd!

Opdracht 6: Doen (30 minuten)

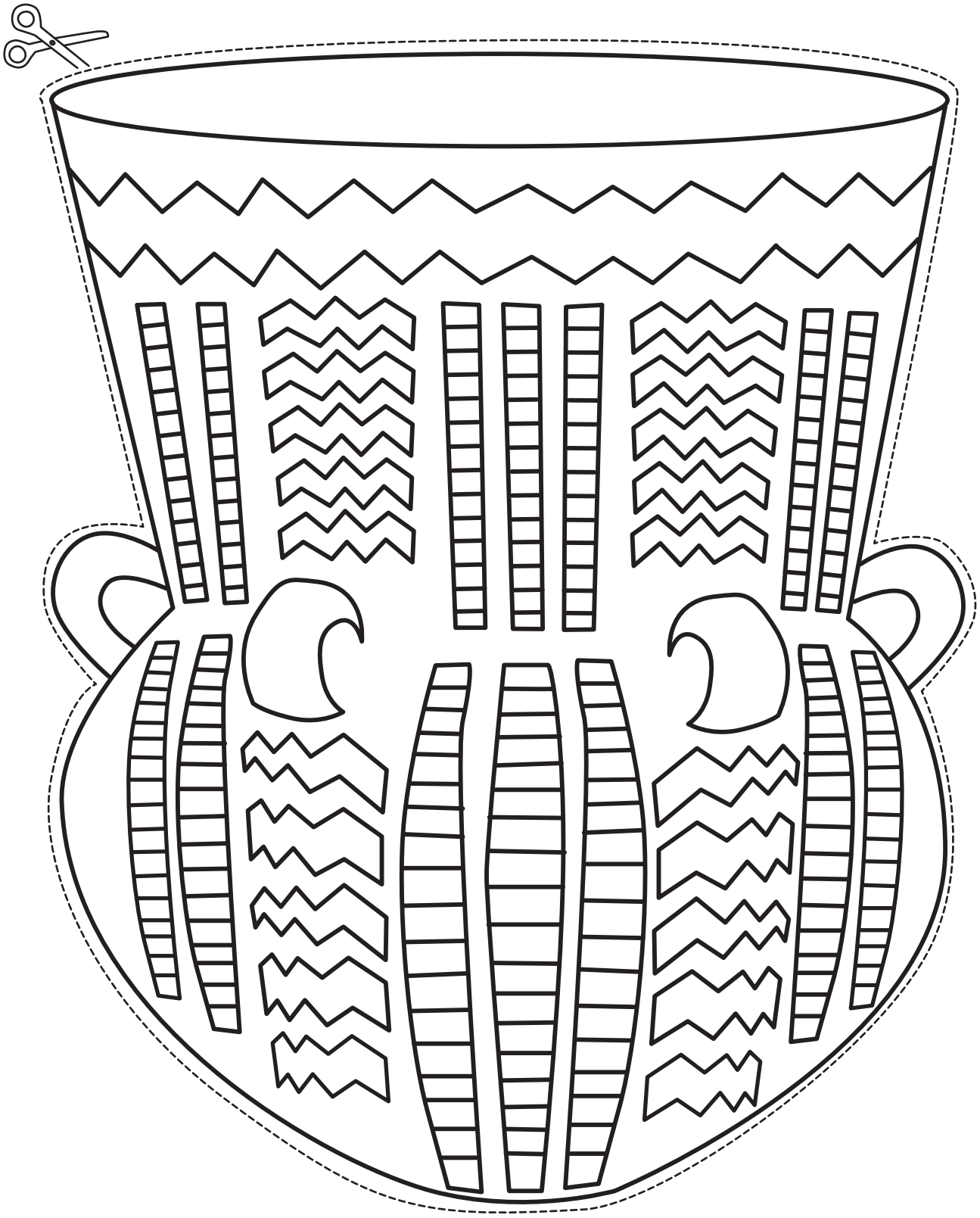
Blokken bouwen

Een hunebed bestaat uit enorme stenen die op elkaar gestapeld zijn. Dat is bestmoeilijk bouwen! De kinderen gaan het zelf proberen. Verdeel de klas in kleine groepjes en verzamel buiten stenen. Bouw samen een toren door de stenen voorzichtig op elkaar te stapelen. Hoe zorg je ervoor dat de toren stevig blijft staan? Welke stenen kun je het beste onderaan leggen? Wie bouwt de hoogste toren zonder dat hij omvalt? Liever binnen aan de slag? Dat kan natuurlijk ook! Gebruik grote blokken in de speelzaal of bouwhoek. Kijk samen hoe hoog jullie kunnen bouwen en ontdek wat een toren stevig maakt.

Opdracht 7: Maken (duur: 15 minuten) Opdracht voor maximaal 4 kinderen, wisselend bij elke les

Een lijst erom!

Maak een mooie lijst voor de trechterbeker. Versier de geprinte lijst op een manier die past bij de afbeelding van het werk. Kijk nog eens goed naar de scherven. Het is een heel oud voorwerp en werd duizenden jaren geleden door mensen met de hand gemaakt. Maak een lijst die past bij deze bijzondere vondst. Je kunt de lijst bijvoorbeeld versieren met stenen, lijnen of vormen die je aan de prehistorie doen denken. Plaats het schilderij dan in je lijst en hang het op in de klas. Het zevende kunstwerk hangt nu in je museum.

Kleur de trechterbeker in. Scheur deze vervolgens in een paar stukken.
Probeer deze dan weer aan elkaar te plakken. Zo repareer je je eigen vaaas!